

Była z nami od zawsze.

Uczennica Kazimierza Moszyńskiego, uformowana w tradycji dawnej etnografii, badającej chłopską kulturę od podgłębia (w jej magisterium były to „narzędzia orackie”), wróciwszy od krakowskiego nestora do Warszawy szybko skierowała się ku innym polom. Ta gotowość do podejmowania nowej problematyki, otwartość na aktualne kierunki i postawy badawcze będzie Jej bodaj najwyraźniejszą cechą przez następne pół wieku. Wprowadzała do dydaktyki akademickiej problematykę afrykanistyczną, prowadziła badania terenowe w Mongolii, w Bułgarii i we Francji, badała religijność polskiej wsi.

Obce jej było zasklepienie się w ramach jednego terenu czy podejścia, jej ambicją było nadażanie za tym, co nowego proponuje się w nauce. Tą akceptacją dla różnych szkół i orientacji, jakie pojawiały się na naszym horyzoncie, zjednywała sobie zarówno studentów-seminarzystów, jak i instytutowych kolegów. Wszyscy odczuwaliśmy jej życzliwość dla naszych pomysłów i jej opiekuńczą – wręcz matczyną – troskę o powodzenie w ich realizacji. Przez lata kierowania Katedrą (późniejszym Instytutem) dawała nam tę „siatkę bezpieczeństwa”, ponad którą mogliśmy dokonywać swoich ryzykownych prób. Sprzyjała temu jej wiodąca pozycja w polskim środowisku etnograficznym i wyjątkowa aktywność organizacyjna. Poza Etnologią była obecna w wielu miejscach na uczelni: inicjowała, doprowadzała do powstania, a potem prowadziła kilka różnych instytucji i programów uniwersyteckich, np. tych służących sprawie kształcenia ustawicznego, ładu europejskiego czy praw człowieka. Miała swój udział w pracach dokumentujących historię Uniwersytetu, tak jak zrobiła wiele dla utrwalenia naszej pamięci o dawniejszych etnografach.

Do ostatnich dni była zainteresowana sytuacją dyscypliny, sprawami uczelni, życiowymi problemami osób, z którymi pracowała. Spotkania z nią były zawsze lekcją otwartości, życzliwości, serdeczności.

Będzie zatem z nami na zawsze – pozostanie w swoim dorobku naukowym, w dokonaniach organizatorskich, w naszej pamięci.

prof. Jerzy S. Wasilewski